

2021/22

Programación Didáctica 1º Ed. Primaria

Luz Segade Camba

Raquel Blanco Varela

Mª José Pardo Suárez

CEIP PLURILINGÜE GRAXAL

Táboa de Contidos

1. INTRODUCCIÓN	4
2. CONTEXTUALIZACIÓN.....	4
3. OBXECTIVOS DE EDUCACIÓN PRIMARIA	5
4. COMPETENCIAS CLAVE.....	7
5. DESENVOLVEMENTO POR ÁREAS.....	10
5.1 Ciencias da Natureza.....	10
a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.....	11
b) Mínimos exixibles.....	16
5.2 Ciencias Sociais.....	17
a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.....	18
b) Mínimos exixibles.....	24
5.3 Lingua Castelá e Literatura	26
a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.....	27
b) Mínimos exixibles.....	34
5.4 Lingua Galega e Literatura	36
a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.....	37
b) Mínimos exixibles.....	46
5.5 Matemáticas.....	48
a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.....	49
b) Mínimos exixibles.....	55
5.6 Valores Sociais e Cívicos	57
a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.....	57
b) Mínimos exixibles.....	62
6. ENSINANZAS TRANSVERSAIS	60
7. METODOLOXÍA	61
8. TEMPORALIZACIÓN.....	65
9. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS E RECURSOS QUE SE VAN EMPREGAR	66
10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	67

---

11. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	70
11.1 A AVALIACIÓN NOS PROXECTOS	
11.2 FINALIDADES DO PROCESO ENSINO-APRENDIZAXE	
11.3 AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN	
11.4 AVALIACIÓN EMOCIONAL	
11.5 PONDERACIÓN	
12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN COS PLAN E PROXECTOS DE CENTRO.....	74
12.1 Plan TIC.	
12.2 Proxecto lector.	
12.3 Plan de convivencia	
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	75

1. Introducción

A Programación Didáctica de Nivel será un dos elementos esenciais do exercicio da autonomía pedagóxica e, a súa vez, o instrumento que facilita a toma de decisións por parte do profesorado, permitindo que estas sexan o máis adecuadas posible ás necesidades educativas do alumnado, ás calidades profesionais do equipo docente e aos medios de que se dispón.

A finalidade desta programación é facilitarlle ao alumnado as aprendizaxes para alcanzar unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade, procurándose a integración das súas experiencias e aprendizaxes e adaptándose ao seu ritmo de traballo, de acordo corecollido no Decreto 105/2014 polo que se establece o currículo da Educación Primaria.

Entendemos por Programación ao conxunto de decisións tomadas polo Equipo Docente deste centro educativo co fin de dotar de maior coherencia a intervención didáctica do profesorado.

2. Contextualización

Denominación: C.E.I.P. Plurilingüe Graxal

Titularidade: Pública (Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia).

Niveis educativos que imparte:

- Segundo ciclo de Educación Infantil
- Educación Primaria

Servizos complementarios:

- Comedor (xestionado pola xunta).

Correo electrónico: ceip.graxal@edu.xunta.gal

Páxina web: www.edu.xunta.gal/centros/ceipgraxal.

O noso centro atópase situado no concello de Cambre, na parroquia de O Temple; a única parroquia costeira do concello, xa que está ubicada a carón da Ría do Burgo. Está encadrado, polo tanto, na área metropolitana da cidade de A Coruña. Está comunicada coa cidade (a 8 km.) por unha autoestrada e unha estrada nacional. É obvio que esta circunstancia condiciona en gran medida:

- a súa densidade de poboación (a máis elevada do concello),
- a idade media da mesma (arredor dos 36anos),
- e as características socio-económicas da mesma (clase media e cada vez cunha maior porcentaxe de poboación inmigrante).

É o que poderíamos chamar “barrio dormitorio”, se non fose pola situación de desemprego que, cada vez máis, notase nos últimos anos. É unha zona en crecente desenvolvemento xa que tamén é a

parroquia do concello onde se construíu un maior número de edificios de vivendas, polos motivos arriba mencionados. Isto motiva un aumento da demanda escolar e de servizos complementarios. Practicamente todo os alumnos residen arredor do colexio; polo tanto non existe servizo de transporte. A incidencia do paro estase a notar nalgúns familias de forma negativa, así mesmo, outras reclaman servizos polos horarios laborais.

A lingua vehicular da maioría do alumnado é o castelán, paradoxicamente e, sobre todo os maiores (avós) son galegofalantes cando a procedencia é de concellos máis alonxados de Coruña, que son moitos. Outros, con todo, deben o descoñecemento do galego á súa procedencia estranxeira.

O colexio consta de dous edificios ben diferenciados: unha parte de recente construción, necesaria ante o aumento da matrícula; que alberga a conserxería, as aulas de EI, zona administrativa, DO, 2º de EP, BE, aulas de PT1 e AL e un aula de usos múltiples. O antigo colexio, conectado ao novo por un corredor, no que está o resto de EP, aula de PT2 e comedor. Tamén compartimos patio co Pavillón Municipal de Deportes do Temple, no que se imparten as clases de EF e o recreo dos alumnos de EP.

3. Obxectivos de Educación Primaria

Os obxectivos son os referentes relativos aos logros que o alumnado debe alcanzar ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe intencionalmente planificadas para tal fin. A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) **Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia**, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) **Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo**, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) **Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos** que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

- d) **Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas** entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) **Coñecer e utilizar** de xeito apropiado a **lingua galega** e a **lingua castelá**, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) **Adquirir** en, polo menos, **unha lingua estranxeira** a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situación cotiás.
- g) Desenvolver as **competencias matemáticas** básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das **ciencias da natureza**, as **ciencias sociais**, a xeografía, a historia e a cultura, con atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das **tecnoloxías da información** e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e **expresións artísticas** e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a **educación física** e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) **Desenvolver** as súas **capacidades afectivas** en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a **educación viaria** e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á **cultura** e á **sociedade galegas**.

4. Competencias Clave

A educación integral da infancia derivou ao longo do tempo en distintas propostas que tratan de afondar no seu desenvolvemento multidimensional. Unha delas, que nós consideramos fundamental é, a teoría das intelixencias múltiples de Howard Gardner.

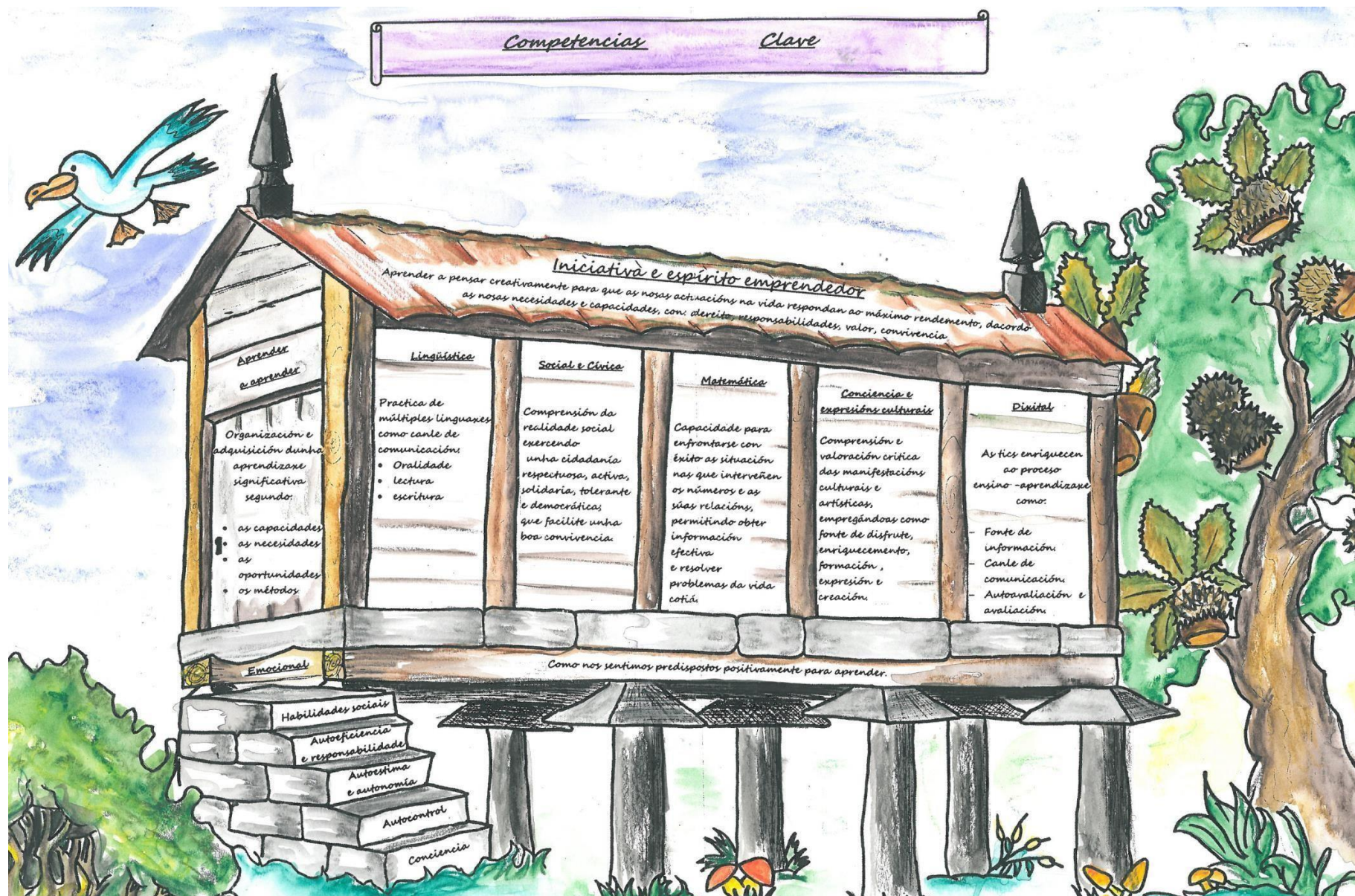
O traballo baseado nas intelixencias múltiples axuda de forma significativa a ser máis competente. A competencia é a capacidade de resposta a demandas complexas e levar a cabo tarefas de forma axeitada. Supón unha combinación de habilidades prácticas, coñecementos, motivacións, valores, actitudes, emocións e outros compoñentes sociais que se mobilizan conxuntamente para lograr unha acción eficaz. Se as intelixencias son múltiples, as competencias clave que imos ter en conta tamén son varias e relaciónanse entre sí. Como dicía María Montessori: “ensinar detalles é aportar confusión pero establecer as relacións entre as cousas é aportar coñecemento”.

As competencias clave do currículo son:

1. Comunicación lingüística (CCL).
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
3. Competencia dixital (CD).
4. Aprender a aprender (CAA).
5. Competencias sociais e cívicas (CSC).
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Tal e como representamos no esquema que se observa a continuación, a competencia emocional sería a base onde se asenta e constrúe a nosa formación porque nos predispón positivamente para aprender. A competencia de aprender a aprender sería unha porta aberta a un mundo de posibilidades onde soamente nós poñeremos límites. A competencia lingüística, matemática, social e cívica, dixital e conciencia e expresións culturais serían os recursos, “os materiais” que nos axudan a construír os nosos coñecementos, aprendizaxes.... A competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor sería o culmen, o obxectivo final dunha boa formación e educación.

Pensamos que o traballo por proxectos contribúe ao desenvolvementos das competencias clave optimizando rendemento, actitudes e convivencia. Na metodoloxía profundizamos nesta proposta educativa, levada conxuntamente polo profesorado do 1º e 2º nivel.

5. Desenvolvemento por áreas:

5.1 Área de Ciencias da Natureza

As ciencias da natureza axúdannos a coñecer o mundo en que vivimos, comprender a nosa contorna e coñecer os avances científicos e tecnolóxicos. A través das ciencias da natureza adquirimos o rigor do método científico na aprendizaxe, polo que é necesario proporcionar a todos os alumnos e alumnas as bases dunha formación científica, que lles axude a afianzar as competencias para desenvolverse nunha realidade cada vez máis científica e tecnolóxica.

A través da área de Ciencias da Natureza os alumnos e alumnas iníciáanse no desenvolvemento das principais estratexias da metodoloxía científica, tales como a capacidade de formular preguntas, identificar o problema, formular hipótese, planificar e realizar actividades, observar, recoller e organizar a información relevante, sistematizar e analizar os resultados, sacar conclusións e comunicalas, traballando de forma cooperativa e facendo uso de forma adecuada dos materiais e ferramentas.

Os contidos están organizados en cinco bloques:

Bloque 1. Iniciación á actividade científica.

Bloque 2. O ser humano e a saúde.

Bloque 3. Os seres vivos.

Bloque 4. Materia e enerxía.

Bloque 5. A tecnoloxía, obxectos e máquinas.

Para o desenvolvemento de este currículo dividiremos a materia en unidades didácticas que serán repartidas en tres avaliacións segundo a secuencia proposta pola editorial Anaya no proxecto Piezas. A área impartirase en lingua galega.

a) **Objetivos, contenidos, criterios de evaluación e estándares de aprendizaje**

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
OBJETIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE	COMPETENCIAS
b e h i j	<p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados.</p> <p>B1.3. Busca guiada de información en internet e noutras fontes.</p> <p>B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.</p>	<p>B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.</p> <p>CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p> <p>CCEC</p> <p>CD</p>

a	B1.5. O traballo cooperativo.	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	CNB1.2.1.Utiliza estratexias para traballar de forma Individual e en equipo e respecta os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	CAA
b	B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo.			CMCCT
c	Recursos e técnicas de traballo intelectual.			CSC
m	B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.			CSIEE

BOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
a	B2.1. Identificación do home e da muller como seres vivos.	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1. Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CMCCT
b	B2.2. Comparación con outros seres vivos.			CSC
e	B2.3. Observación de igualdades e diferenzas entre as persoas.	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo.	CMCCT
d	B2.4. Identificación das partes do corpo humano.			CSC
h	B2.5. Identificación e verbalización de emocións			
k				

m	(medo, tristura, enfado, ledicia) sentimentos propios e alleos.		CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	CMCCT CCL CSC
a b d h k m	B2.6.Hábitos que inflúen nunha vida saudable: alimentación variada e equilibrada, a hixiene persoal, o exercicio físico regulado, o descanso e a adecuada utilización do tempo de lecer.	B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario.	CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada.	CMCCT CSC
			CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.	CMCT CSC
b c e, g e h	B2.7. Identificación de alimentos diarios necesarios. B2.8. Análise de costumes na alimentación diaria.	B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.	CMCCT CSIEE

BLOQUE 3. OS SERESVIVOS

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
-------------------	-----------------	--------------------------------	----------------------------------	---------------------

e h l	B3.1. Os seres vivos: as plantas e os animais. B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio.	B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos animais.	CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes.	CMCCT CCL
			CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno.	CMCCT CCL
			CNB3.1.3. Aмосa condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CMCCT
a b c e h, i, j, o e m	B3.3. Observación e identificación de animais e Plantas do contorno. B3.4. Clasificación e rexistro dos seres vivos do contorno segundo criterios observables e variados empregando diferentes soportes. B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos e do contorno.	B3.2. Observar e identificar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	CNB3.2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comunicaos empregando diferentes soportes.	CMCCT CCL CAA CSIEE CD
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
a b e	B4.1. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contornopróximo. B4.2. Uso responsable da auga na vida cotiá	B4.1. Adoptar medidas de protección medioambientais e poñelas en práctica na escola.	CNB4.1.1 Reduce, reutiliza e reciclaobxectos naescola.	CMCCT CSC CSIEE

h	B4.3. Identificación do ruído como unha forma de contaminación acústica e de fontes sonoras do contorno próximo.		CNB4.1.2. Identifica e adopta medidas de uso responsable da auga na escola.	CMCCT CSC
b g h	.4.Exploración de materiais e obxectos do entorno para identificar propiedades físicas observables (cor, dureza, cheiro, sabor e textura) e a súa utilidade.	B4.2. Experimentar e manipular instrumentos e obxectos sinxelos de uso cotián identificando algunhas propiedades físicas.	CNB4.2.1. Identifica cor, dureza, cheiro, sabor e textura en materiais e obxectos de uso cotián.	CMCCT

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
a b c d e h, j e m	B5.1.Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade e evitando estereotipos sexistas. B5.2.Manipulación e observación do funcionamento de aparellos sinxelos domésticos e escolares (lapis, afialapis, teléfono, balanza, tesoura, espremedor etc.) B5.3. Montaxe e desmontaxe de xogos e obxectos sinxelos relacionados coa vida cotiá.	B5.1. Manexar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares, describir os seus materiais e o seu funcionamento e utilízalos con seguridade evitando estereotipos sexistas.	CNB5.1.1. Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas. CNB5.1.2. Identifica e manexa algúns aparellos e máquinas simples de uso cotián empregándoos con seguridade e evitando estereotipos sexistas.	CMCCT CSC CCL CMCCT CSC CSIEE

a	B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador.	B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	CNB5.2.1. Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador cando traballa con el.	CMCCT CD CCL
b	B5.5 Coidado dos recursos informáticos.			
h				
i			CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	CMCCT CD

b) Mínimos esixibles de Ciencias da Natureza

- ✓ CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
- ✓ CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.
- ✓ CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo
- ✓ CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes.
- ✓ CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno.
- ✓ CNB4.1.1. Reduce, reutiliza e recicla obxectos na escola.
- ✓ CNB5.1.1. Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas.
- ✓ CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.

5.2 Área de Ciencias Sociais

O obxecto da área de ciencias sociais é preparar ao alumnado para vivir en sociedade, respectando as regras sociais e democráticas. Partindo da realidade máis próxima ata comprender o mundo dun xeito máis global. Esta área integra diversos ámbitos de estudo, centrándose en aspectos xeográficos, sociolóxicos, económicos e históricos.

A organización de contidos queda establecido do seguinte xeito:

Bloque 1. Contidos comúns.

Bloque 2. O mundo no que vivimos.

Bloque 3. Vivir en sociedade.

Bloque 4. As pegadas do tempo.

Estes bloques establécense para facilitar a concreción curricular da área, pero, en ningún caso, o desenvolvemento curricular se limitará a seguir esta estrutura, senón que os contidos serán abordados dun xeito global e interdisciplinar. Aproveitaremos os recursos propios da contorna físicos e humanos (diferenzas interculturais).

Para o desenvolvemento de este currículo dividiremos a materia en unidades didácticas que serán repartidas a lo longo das tres avaliacións segundo a secuencia proposta pola editorial Anaya no proxecto Piezas. A área impartirase en lingua galega.

a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
b d e h i	B1.1.O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a Iniciación ao coñecemento científico.	B1.1.Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, seleccionala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado.	CSB1.1.1.Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	CAA CCL CD CMCCT
	B1. 2.Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.		B1. 3 Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala,documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.	CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.
	B1. 4 Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.			

a b c d m	B1.5.O traballo en equipo. B1.6.Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. B1.7.Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Traballar en equipo e adoitando un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA
		B1.3.Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.	CSB1.3.1.Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	CAA
h o	B1.9.Utilización da terminoloxía propia da área.	B1.4.Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área.	CCL CMCCT CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NO QUE VIVIMOS				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
h j o	B2.1.A contorna física: observacións das características principais.	B2.1.Identificar os elementos principais da contorna partindo do máis próximo a través da observación e uso das TIC.	CSB2.1.1.Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TIC.	CMCCT CD CAA
			CSB2.1.2 Describe os elementos básicos da súa contorna máis próxima.	CMCCT CCL

h h a o	B2.2.O aire e a auga. Estudo das súas características e propiedades mediante a observación, experimentación a través dos sentidos e a formulación de conxecturas. A importancia para a vida e consumos responsables	B2.2. Recoñecer as características principais do aire e a auga observadas e experimentadas a través dos sentidos.	CSB2.2.1.Describe as características principais do aire e da auga.	CMCCT CCL
		B2.3.Recoñecer e valorar a importancia do aire e a auga e o aire teñen para a vida e reflexionar sobre a importancia que o uso responsable ten na súa contorna máis próxima.	CSB2.3.1.Explica, de forma sinxela, a importancia que o uso responsable destes elementos ten na súa contorna máis próxima.	CMCCT CSC CCL
g h i o	B2.3.O tempo atmosférico. Observación e medicións sinxelas dos fenómenos atmosféricos que teñen lugar no espazo próximo e a súa simboloxía. Comprobación observado o tempo nos diferentes medios de comunicación: prensa, prensa dixital,...	B2.4.Coñecer os fenómenos atmosféricos, a través das sensacións corporais, e describir os que xorden con máis frecuencia na súa contorna identificándoos nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.	CSB2.4.1.Nomea os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo e interpreta a simboloxía básica nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.	CMCCT CD CCL
		B2.5.Realizar medicións sinxelas de datos con aparellos cotiás e facer pequenos rexistros do tempo atmosférico a nivel local. Comprobación co tempo dos xornais.	CSB2.5.1.Realiza observacións, sinxelas recollidas de datos, rexistros e comprobación sobre o tempo atmosférico local.	CMCCT CAA
h g e	B2.4.Os elementos do ceo, as súas características e o seu movemento como indicador do paso do tempo.	B2.6.Identificar os elementos que aparecen no ceo e coñecer a importancia que o Sol ten para a vida.	CSB2.6.1.Nomea os elementos presentes no ceo e explica a importancia que o Sol ten para a vida.	CMCCT CCL

	Experimentación do paso do tempo observando o movemento do Sol e da Lúa e asocialo ás diferentes partes do día e á noite.	B2.7.Coñecer a importancia que o movemento dos elementos do ceo teñen como indicador do paso do tempo: o día, a noite e as partes do día.	CSB2.7.1.Relaciona o movemento dos elementos do ceo co cambio do día á noite e o paso do tempo ao longo do día: mañá, tarde e noite.	CMCCT CAA
a h o	B2.5.Observación, a través dos sentidos, da paisaxe que nos rodea.Elementos naturais e humanos da contorna. A importancia do coidado da natureza.	B2.8. Diferenciar entre os elementos naturais e os producidos pola man do home existentes na contorna próxima poñendo exemplos.	CSB2.8.1.Diferenza entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións humanas máis destacadas da contorna próxima.	CMCCT CAA
		B2.9. Valorar a importancia que ten para a vida dos seres vivos o coidado dos elementos da paisaxe máis próxima.	CSB2.9.1.Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.	CSC CMCCT
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
a c h	B3.1.Investigamos sobre as relacións de parentesco e roles familiares.	B3.1.Recoñecer as relacións simples de parentesco familiar e os seus roles identificándose, situándose e valorando a pertenza a unha familia con características propias así como contribuíndo ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os seus membros.	CSB3.1.1.Identifica as relacións de parentesco, discrimina os roles familiares e contribúe ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os membros da familia.	CMCCT CSC CAA

a h	B3.2.A escola: organización escolar, os membros e os seus roles, espazos físicos e recursos.	B3.2.Coñecer e respectar todos os elementos que conforman a escola e as súas funcións.	CSB3.2.1. Identifica aos membros da comunidade escolar, describe as tarefas que desenvolven e as respectan.	CMCCT CSC CCL
a h	B3.3.Os deberes e dereitos das persoas. A asemblea de clase como momento para a reflexión, o diálogo, a escoita activa e a resolución pacífica de conflitos.	B3.3.Recoñecer á pertenza a certos grupos e participar neles respectando os principios básicos de convivencia.	CSB3.3.1. Respecta as normas de convivencia establecidas na familia e na escola.	CSC
h e o	B3.4. A casa e o lugar no que vivo. Estancias da casa e localización na contorna: aldea, vila, cidade. Elaboración dun esbozo da distribución da casa.	B3.4. Identificar as partes da casa e o lugar no que se fai nelas e diferenciar entre os diferentes tipos de vivendas que forman a contorna.	CSB3.4.1. Identifica as partes da casa, as presenta nun esbozo e coñece e explica o uso que se fai delas.	CMCCT CAA
			CSB3.4.2. Identifica diferentes tipos de vivendas e describe oralmente as diferenzas.	CCL CCEC
		B3.5. Coñecer as características básicas da contorna próxima e diferenciar os conceptos de cidade, vila, aldea.	CSB3.5.1. Explica a diferenza entre cidade, vila e aldea e sitúa a súa casa nalguna delas.	CCL CMCCT
h e	B3.5.Os medios de transporte. Clasificación e abastecemento.	B3.6.Coñecer os medios de transporte do seu ámbito, as características fundamentais e os clasifica segundo a súa función e uso.	CSB3.6.1. Clasifica os diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos, funcións e características.	CMCCT CAA

h n	B3.6.Educación viaria. Camiñando pola rúa.	B3.7.Observar e discriminar diferentes elementos viarios que deba reconecer un peón ou peoa para unha circulación óptima pola rúa.	CSB3.7.1.Coñecer e as sinais de tráfico necesarias para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas, etc.	CSC CAA
j h o	B3.7.Manifestacións culturais da contorna.	B3.8.Coñecer algunha das grandes manifestacións culturais que se celebran na escola valorando a súa diversidade e contribuíndo á súa conservación.	CSB3.8.1.Cita e valora algunha das festas propias do outono, do inverno, da primavera e do verán que se celebran na contorna escolar e contribúe á súa conservación.	CCEC CSC CCL
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
h g c h e	B4.1. Uso e medidas do tempo. Nocións básicas: antes, despois, día, mes. O paso do tempo: Liña do tempo da súa historia persoal. Árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	B4.1. Ordenar temporalmente, a través dunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando métodos sinxelos de observación e as unidades de medida temporais básicas.	CSB4.1.1. Localiza e explica, nunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal e empregando as unidades de medida do tempo máis básicas..	CSC CAA CCL
		B4.2. Reconstruír a memoria do pasado próximo partindo de fontes familiares a través da realización dunha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	CSB4.2.1. Explica oralmente unha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	CSC CAA CCL

h g e	<p>B4.2.Sistemas de medida do tempo. O día, a semana, os meses e o ano. O calendario como instrumento de medida do tempo.</p> <p>Creación dun calendario anual propio establecendo os horarios das xornadas escolares, as semanas, os meses, as estacións do ano, situando os aniversarios e os acontecementos máis importantes.</p>	<p>B4.3.Ser consciente do paso do tempo empregando, como unidades de medida, os días, as semanas, os meses, o ano, as estacións e o calendario como instrumento para medir e representar o paso tempo.</p>	<p>CSB4.3.1.Sabe o número de días que ten unha semana e os meses, nomea os meses do ano e diferencia as estacións segundo as súas características.</p>	<p>CMCCT CCL</p>
-------------	--	--	--	----------------------

b) Mínimos exixibles de Ciencias Sociais

- ✓ CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.
- ✓ CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área.
- ✓ CSB2.1.1.Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TIC.
- ✓ CSB2.4.1. Cita os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo e interpreta a simboloxía básica nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.
- ✓ CSB2.6.1.Nomea os elementos presentes no ceo e explica a importancia que o Sol ten para a vida.
- ✓ CSB2.8.1.Diferenza entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións humanas máis destacadas da contorna próxima.
- ✓ CSB2.9.1.Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.
- ✓ CSB3.3.1.Respecta as normas de convivencia establecidas na familia e na escola.
- ✓ CSB3.4.1.Identifica as partes da casa, represéntaa nun esbozo e coñece e explica o uso que se fai delas.
- ✓ CSB3.6.1.Clasifica os diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos, funcións e características.
- ✓ CSB3.7.1.Coñece os sinais de tráfico necesarios para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas...

- ✓ CSB3.8.1. Cita e valora algunha das festas propias do outono, do inverno, da primavera e do verán que se celebran no contorno escolar e contribúe á súa conservación.
- ✓ CSB4.3.1. Sabe o número de días que ten unha semana e os meses, nomea os meses do ano e diferencia as estacións segundo as súas características.

5.3 Área de Lingua Castelá e Literatura

O obxectivo da área de Lingua Castelá y Literatura é o desenvolvemento da competencia comunicativa aportándolle o alumno os coñecementos necesarios para desenvolverse en calquera situación comunicativa. Para levar a cabo isto centrarémonos en dous procesos: comprensión e expresión oral e comprensión e expresión escrita.

Non aprendemos lingua para falar, ler ou escribir sobre a lingua, senón para falar, ler e escribir sobre emocións, afectos, aventuras, sobre o mundo. A lingua será unha ferramenta para as relacións e o coñecemento. Dentro da lingua situamos a literatura como transmisora de cultura, incitadora á fantasía e a creación e á reflexión crítica.

A área está dividida en cinco bloques:

Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar.

Bloque 2. Comunicación escrita: ler.

Bloque 3. Comunicación escrita: escribir.

Bloque 4. Coñecemento da lingua.

Bloque 5. Educación literaria.

Para o desenvolvemento de este currículo dividiremos a materia en unidades didácticas que serán repartidas a lo longo das tres avaliacións. En cada unha das unidades serán tratados aspectos de todos os bloques segundo a secuencia proposta pola editorial Anaya no proxecto Piezas.

a) **Objetivos, contenidos, criterios de evaluación e estándares de aprendizaje.**

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. HABLAR Y ESCUCHAR				
OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE
a c d e	B1.1. Estrategias y normas para el intercambio comunicativo: participación; escucha; respecto al turno de palabra; respeto por los sentimientos de los y de las demás.	B1.1. Participar en situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas, respetando el turno de palabra.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimientos, vivencias y emociones propias. LCB1.1.2. Aplica las normas socio comunicativas: escucha y respeta el turno de palabra.	CCL CAA CCL CAA CSC
b e	B1.2. Comprensión y expresión de mensajes verbales y no verbales, especialmente gestos y tono de voz que complementen el significado del mensaje	B1.2. Reconocer la información verbal y no verbal de los discursos orales e integrarla en la producción propia.	LCB1.2.1. Integra de manera global los recursos básicos verbales y no verbales para comunicarse oralmente.	CCL CSC
a b e	B1.3. Participación en situación de comunicación de aula, espontáneas o dirigidas, organizando, de forma general, el discurso.	B1.3. Expresarse y comunicarse de forma oral y con cierta coherencia para satisfacer las necesidades de comunicación en diferentes situaciones de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situaciones de comunicación: - diálogos - exposiciones orales muy guiadas, con ayuda, cuando proceda, de tecnología de	CCL CD CAA CSC CSIEE
b e	B1.4. Interés por la ampliación de vocabulario B1.5. Creación de redes semánticas muy sencillas	B1.4. Ampliar el vocabulario a partir de las experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza el vocabulario adecuado a su edad.	CCL

b d e i	B1.6. Comprensión global de textos orales de diversa tipología: atendiendo a la forma del mensaje (descriptivos, narrativos, dialogados) y su intención comunicativa (informativos, literarios y prescriptivos) y procedentes de diversas fuentes.	B1.5. Comprender el sentido global de un texto oral. Identificar información relevantes.	LCB1.5.1. Comprende el sentido global de textos orales de uso habitual, del ámbito escolar y social.	CCL CAA
b d e	B1.7. Valoración de los medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar los medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Identifica las ideas generales en reportajes audiovisuales sobre temas de su interés.	CCE CAA
b e	B1.8. Audición y reproducción de textos adecuados al nivel que estimula su interés	B1.7. Reproducir textos orales próximos a sus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Canta canciones, cuenta y recita pequeños cuentos y poemas.	CCL CAA CCEC
b e	B1.9. Dramatizaciones de textos infantiles	B1.8. Dramatizar, de manera colaborativa, textos infantiles.	LCB1.8.1. Adecúa la entonación y el volumen a la representación dramática	CCL
b e	B1.10 Producción de textos orales breves y sencillos próximos a sus gustos e intereses.	B1.9 Expresarse de forma oral en diferentes situaciones con vocabulario acomodado y una secuencia coherente.	LCB1.9.1. Narra situaciones y experiencias personales sencillas	CCL CSIEE
LCB1.9.2. Describe, de forma sencilla personas, animales, objetos y lugares siguiendo una orden: de arriba a abajo; de abajo a arriba...			CCL	
LCB1.9.3. Utilizar correctamente expresiones para situar y ordenar las rutinas: antes, después, por la mañana, por la tarde...			CCL	

a d e	B1.11. Uso de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias	B1.10. Usar un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias	LCB1.10.1. Usa un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.	CCL CSC
a b e	B1.12. Estrategias para utilizar la lengua oral como instrumento de comunicación y aprendizaje: escuchar y preguntar.	B1.11. Utilizar de manera efectiva el lenguaje oral: escuchar y preguntar.	LCB1.11.1. Pide ayuda para la realización de tareas de distinta índole.	CCL CAA CSC, CSIEE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LEER				
OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de textos adaptados a su edad.	B2.1. Leer en voz alta diferentes tipos de textos infantiles breves y sencillos.	LCB2.1.1. Le con pronunciación y entonación idónea, textos sencillos, de variada tipología, breves y adaptados a su	CCL
b e	B2.2. Inicio a las estrategias para la comprensión lectora de textos: consideración del título y de las ilustraciones muy redundantes.	B2.2. Anticipar el contenido de textos del ámbito escolar y social acomodados a su nivel.	LCB2.2.1. Relaciona la información que acerca el título y las ilustración con el tema del texto.	CCL CAA
e	B2.3. Comprensión de textos de diversa tipología adecuados a su edad.	B2.3. Comprender la funcionalidad de diferentes tipología textuales, atendiendo a la forma del mensaje (descriptivos, narrativos, dialogados) y su intención comunicativa (informativos, literarios y	LCB2.3.1. Reconoce la funcionalidad de determinadas tipología textuales: carteles, anuncios, avisos, recetas, normas, instrucciones...	CCL CAA
b e	B2.4. Lectura de diferentes textos como fuente de información y de lector.	B2.4. Mostrar interés y gusto por la lectura.	LCB2.4.1 Expresa el gusto por la lectura cómo fuente de ocio. LCB2.4.2 Explica, de manera sencilla, sus preferencias lectoras.	CCL CCL

b e	B2.5. Uso de la biblioteca como recurso para desarrollar el Plan lector.	B2.5. Progresar en la adquisición del hábito lector.	LCB2.5.1. Identifica, con ayuda, los textos de la biblioteca (escritos o en soporte informático) más acomodados para obtener información y para su uso.	CCL CD CAA
a b, e	B2.6. Iniciación a la creación de la biblioteca personal.	B2.6. Mostrar interés por tener una biblioteca propia.	LCB2.6.1. Cuida, conserva y organiza sus libros.	CCL CSC

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE
e	B3.1. Reconocimiento y utilización de recursos gráficos en la comunicación escrita.	B3.1. Interiorizar y utilizar las normas básicas de escritura y sus aspectos básicos	LCB3.1.1. Relaciona los códigos oral y escrito: discrimina sonidos en las palabras y consolida aspectos grafomotores y grafías de la Lengua castellana en palabras significativas.	CCL
			LCB3.1.2. Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, recetas, narraciones, poesía, noticia...	CCL
e	B3.2. Uso de elementos lingüísticos y no lingüísticos en la comunicación escrita.	B3.2. Relacionar códigos verbales y no verbales.	LCB3.2.1. Ilustra de manera creativa sus escritos con ilustraciones redundantes	CCL
b e	B3.3. Utiliza estrategias para la producción de textos: planificación, identificación de la función, contextualización, revisión y escritura. B3.4. Producción de textos según el Plan	B3.3. Planificar y producir, con ayuda, diferentes tipos de textos atendiendo a su formato (descriptivos, narrativos, dialogados) e intencionalidad comunicativa (informativos, literarios y prescriptivos) y	LCB3.3.1. Escribe, con ayuda, en diferentes soportes, textos muy sencillos propios del ámbito escolar y social: listas, notas, normas, felicitaciones, instrucciones, cuentos, anécdotas...	CCL CD CAA

	deescritura.	cuida la presentación	LCB3.3.2. Presenta sus escritos con limpieza, evitandoriesgos	CCL CAA
--	--------------	-----------------------	---	------------

BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA LENGUA

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE
b e	B4.1. La palabra. Iniciación al orden alfabético. Reconocimiento de las características y uso de las diferentes clases de palabras. Género y número del nombre. Tiempos verbales	B4.1. Aplicar los conocimientos gramaticales básicos sobre la estructura de la lengua.	LCB4.1.1. Desarrolla la conciencia fonológica: identifica sílabas y fonemas como elementos fundamentales de la palabra.	CCL
			LCB4.1.2. Reconoce el alfabeto y se inicia en el orden alfabético.	CCL
			LCB4.1.3. Distingue nombre y adjetivo en palabras significativas.	CCL
			LCB4.1.4. Distingue género y número en palabras habituales	CCL
			LCB4.1.5. Utiliza adecuadamente los artículos en los textos orales y escritos.	CCL
			LCB4.1.6. Forma grupos nominales respetando las normas de concordancia.	CCL
			LCB4.1.7. Utiliza los tiempos verbales presente, pasado y futuro en textos sencillos.	CCL

b e	B4.2. Vocabulario. Sinónimos y antónimos Aumentativos y diminutivos. Comparaciones y palabras derivadas.	B4.2. Mejorar el conocimiento de la lengua y sistematizar la adquisición de vocabulario.	LCB4.2.1. Relaciona sinónimos y antónimos básicos en parejas de palabras significativas.	CCL
			LCB4.2.2. Establece comparaciones entre distintos elementos.	CCL
			LCB4.2.3. Utiliza diminutivos y aumentativos, en textos orales y escritos.	CCL
			LCB4.2.4. Identifica en su entorno palabras derivadas de otras muy evidentes.	CCL
b e	B4.3. Ortografía: utilización de las reglas básicas de ortografía. Signos de puntuación.	B4.3. Aplicar los conocimientos básicos sobre las reglas ortográficas para favorecer una comunicación más eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza de forma correcta los signos de puntuación y las normas ortográficas propias del nivel y las aplica a la escritura de textos significativos sencillos y siguiendo modelos.	CCL
e	B4.4. Reconocimiento y observación reflexiva de los constituyentes oracionales: la oración simple, sujeto y predicado.	B4.4. Desarrollar estrategias para mejorar la comprensión oral y escrita a través del conocimiento de la lengua.	LCB4.4.1. Forma y ordena correctamente oraciones simples para componer textos sencillos.	CCL
e i	B4.5. Utilización de material multimedia educativo y otros recursos didácticos al alcance y propios de su edad.	B4.5. Utilizar programas y aplicaciones educativas digitales para realizar tareas y avanzar en el aprendizaje.	LCB4.5.1. Utiliza de manera guiada, distintos programas y aplicaciones educativas digitales como herramienta de aprendizaje.	CCL CD CAA
d e o	B4.6. Identificación de similitudes y diferencias entre las lenguas que conoce para mejorar en su aprendizaje y lograr una competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos de las lenguas que conoce para mejorar en su aprendizaje y lograr una competencia comunicativa integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) de las lenguas que conoce.	CCL CSC

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	COMPETENCIAS CLAVE
d e	B5.1. Conocimiento y lectura guiada de cuentos tradicionales: maravillosos, de fórmulas, de animas ...	B5.1. Apreciar el valor de los textos literarios sencillos y utilizar la lectura como fuente de gozo e información.	LCB5.1.1. Identifica sencillos textos propios de la literatura infantil: cuentos, poesías, cómics, adivinanzas...	CCL CCEC
			LCB5.1.2. Dramatiza, con gestos y palabras, escenas de cuentos.	CCL CAA CCEC
d e	B5.2. Valoración de los textos literarios como fuente de gozo personal. B5.3. Uso de la biblioteca de aula como fuente de información y ocio.	B5.2. Disfrutar de la escucha de textos literarios narrativos, líricos y dramáticos	LCB5.2.1. Gozo de la escucha de textos literarios narrativos, líricos y dramáticos.	CCL CCEC
			LCB5.2.2 Interpretar, intuitivamente y con ayuda, el lenguaje figurado en textos literarios (personificaciones).	CCL CAA
		B5.3. Conocer el funcionamiento de la biblioteca de aula.	LCB5.3.1. Utiliza de manera guiada la biblioteca de aula como fuente de información y ocio.	CCL CAA
b d e	B5.4. Recreación y composición de textos literarios: cuentos, poemas, adivinanzas	B5.4. Reproducir, con ayuda, a partir de modelos dados, textos literarios sencillos: cuentos, poemas y adivinanzas.	LCB5.4.1. Recrea de manera individual y cooperativa, sencillos textos literarios (cuentos, poemas..) a partir de pautas o modelos dados.	CCL CAA CCEC

d e o	B5.5. Valoración de la literatura en cualquier lengua (mayoritaria, minoritaria o minorizada) como vehículo de comunicación y como recurso de gozo personal	B5.5. Valorar la literatura en cualquier, especialmente en lengua gallega, como vehículo de comunicación y como recurso de gozo personal.	LCB5.5.1. Valora la literatura en cualquier lengua, especialmente en lengua gallega, como vehículo de comunicación y como recurso de gozo personal.	CCL CSC CCEC
-------------	---	---	---	--------------------

b) Mínimos exigibles de Lingua Castelá e Literatura

- ✓ LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimientos, vivencias e emocións propias.
- ✓ LCB1.1.2. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras.
- ✓ LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente.
- ✓ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.
- ✓ LCB1.5.1. Comprende o sentido global de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.
- ✓ LCB1.9.1. Narra situacións e experiencias persoais sinxelas.
- ✓ LCB2.2.1. Relaciona a información que achega o título e as ilustracións co tema do texto.
- ✓ LCB2.3.1. Recoñece a funcionalidade de determinadas tipoloxías textuais: carteis, anuncios, avisos, receitas, normas, instrucións ...
- ✓ LCB3.1.1. Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da lingua castelá en palabras significativas.
- ✓ LCB3.1.2. Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia...
- ✓ LCB3.3.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas, normas, felicitacións, instrucións, contos, anécdotas...
- ✓ LCB4.1.1. Desenvolve a conciencia fonolóxica: identifica sílabas e fonemas como elementos fundamentais da palabra.
- ✓ LCB4.1.2. Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.
- ✓ LCB4.1.4. Distingue xénero e número en palabras habituais.

- ✓ LCB4.1.5. Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.
- ✓ LCB4.1.7. Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro en textos sinxelos.
- ✓ LCB4.4.1. Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer textos sinxelos.
- ✓ LCB5.1.1. Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómics, adiviñas...

5.4 Área de Lingua Galega e Literatura

Esta área é de libre configuración autonómica. Resaltar a importancia do coñecemento dunha lingua xa que é o instrumento empregado constantemente na vida diaria como un medio de relación entre as persoas ademais de estar presente en calquera proceso de ensino-aprendizaxe. Fomentar o dominio lingüístico e elemental para poder desenvolverse na maioría dos aspectos da vida, actualmente na sociedade da información é se cabe moito maior esta necesidade.

Debemos preparar aos nosos alumnos para entender e elaborar calquera tipo de mensaxe, en diferentes situacións. Tampouco podemos esquecer o valor da literatura no ensino dunha lingua, como produto artístico e a súa relación cos pensamentos, os momentos históricos, as ciencias sociais, a arte... Como unha lingua minorizada que é, hai que ter en conta os intereses sociolingüísticos, os textos literarios representantes dunha cultura que nos relacionan cos nosos antepasados e nos axudan a comprendelos mellor.

A área está dividida nos seguintes bloques:

Bloque 1, Comunicación Oral: falar e escoitar.

Bloque 2, Comunicación escrita: ler.

Bloque 3, Comunicación escrita: escribir.

Bloque 4, Coñecemento da lingua.

Bloque 5, Educación literaria.

a) **Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.**

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
a e	B1.1. Comprensión de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	CCL CAA
b d e i	B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais moi sinxelas procedentes de diferentes soportes.	B1.2. Comprender informacións audiovisuais sinxelas de carácter específico procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presenten imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.	CCL CD CAA CSC
a b c e o	B1.3. Comprensión e produción de textos orais moi sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposicións ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	CCL CAA CSC CSEIEE
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.	CCL CAA

			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.3.4. Participa no traballo en pequeno grupo.	CCL CSIEE CAA
a c e o	B1.4. Actitude de escoita adecuada nas diferentes situacións comunicativas cotiás (conversas e exposicións orais) e respecto polas opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha adecuada actitude de escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as intervencións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións, sen interromper.	CCL CSC
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.	CCL CSC
a c d e o	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou pequenas narracións), con respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala e actitude receptiva de escoita).	B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	CCL CSC CCEC
			LG1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese e unha actitude receptiva de escoita.	CCL CSC CCEC

			LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
a b e	B1.6. Uso de fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	CCL CAA
b d e o	B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.	LGB1.7.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.	CCL CAA CSIEE
e o	B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	CCL CAA CCEC CSIEE
a d e o	B1.9. Recoñecemento de usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	B1.9. Recoñecer usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente. LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	CCL CSC CCL CSC
▪ a ▪ d ▪ e	B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC

	coñecidas ou descoñecidas.		LGB1.10.2. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
--	----------------------------	--	--	--------------------

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
b e I j o	B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	B2.1. Comprender a información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación social.	CCL CD CSC
	B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos breves e sinxelos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia.		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	CCL
	B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).		LGB2.1.3. Localiza información en textos breves e sinxelos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).	CCL CAA CSIEE

b e	B2.4. Interpretación da información das ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
a b e	B2.5. Lectura guiada de textos sinxelos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	B2.3. Ler, de forma guiada, textos sinxelos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos moi sinxelos.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.	CCL
a b e i	B2.6. Introducción ao uso xeral das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuaisdiversos.	B2.4. Usar as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento.	LGB2.4.1. Utiliza as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas e máis sinxelas do seu funcionamento.	CCL CAA CSC
			LGB2.4.2. Valora a utilidade das bibliotecas de aula e de centro e manipula os libros con coidado, devolvéndooos ao seu sitio logo de lelos.	CCL CAA CSC
a b e	B2.7. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Amona interese pola conservación e organización dos seus libros.	CCL CAA CSC
a b e	B2.8. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.6. Amonar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.6.1. Amonan interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC

a b e m	B2.9. Adquisición progresiva da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias e explica dun xeito moi sinxelo, as súas preferencias lectoras.	CCL
			LGB2.7.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
a b e	<p>B3.1. Producción e reescritura de textos moi sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.</p> <p>B3.2. Composición de textos moi sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.</p> <p>B3.3. Composición de textos moi sinxelos relacionados coa escola para organizar e comunicar información (listaxes, descrições, explicacións elementais).</p> <p>B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.</p>	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola, respectando as convencións elementais da escrita.	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos moi sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora pequenos textos con certa coherencia e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Usa o punto nos seus escritos.	CCL
			LGB3.1.4. Interésase por aplicar as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Compón pequenos textos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á súa	CCL CAA CSIEE

			LGB3.1.6. Compón textos relacionados coa escola: listaxes, descrições e explicacións elementais.	CCL CAA CSIEE
a b e	B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	B3.2. Utilizar de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	LGB3.2.1. Utiliza de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	CCL CAA
a b e j o	B3.6. Creación de textos moi sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.3. Elaborar textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.3.1. Elabora textos moi sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
b d e i j	B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.4. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.4.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento.	CCL CD CAA CSIEE
b e i j	B3.8. Utilización de elementos gráficos sinxelos, como a ilustración, para facilitar a comprensión.	B3.5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.5.1. Ilustra creativamente os seus escritos con imaxes redundantes co seu contido.	CCL CD CSIEE
a b e i	B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe e como medio de comunicación de	B3.6. Interesarse pola presentación dos traballos escritos e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.6.1. Interésase pola presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	CCL CD CAA

	experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.		LGB3.6.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	CCL CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
e	B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dalgúns termos lingüísticos elementais: denominación dos textos traballados; palabra e sílaba, nome propio. B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical moi básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes, de forma xeral, palabras e sílabas	CCL CAA
			LGB4.1.2. Diferenza as sílabas que conforman cada palabra.	CCL CAA
			LGB4.1.3. Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	CCL CAA
			LGB4.1.4. Sinala o xénero e número palabras dadas.	CCL CAA
b e	B4.3. Iniciación ao coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.	B4.2. Coñecer, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
e	B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego. B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.	B4.3. Recoñecer a relación entre son e grafía así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.	CCL CAA
			LGB4.3.2. Separa as palabras que conforman un enunciado.	CCL CAA

e o	B4.6. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.4. Comparar aspectos moi básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LGB4.4.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
b d e o	B5.1. Recreación e reescritura moi sinxela, usando modelos, de diversos textos literarios (narrativos ou poéticos): breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. Recrear e reescribir de xeito moi sinxelo diversos textos literarios usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe de xeito moi sinxelo diversos textos literarios: breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos. LGB5.1.2. Valora textos breves e sinxelos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CCEC CCL CCEC
b d e i	B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora. LGB5.2.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	CCL CCEC CD CCL CCEC CD

b e o	B5.4. Recreación e composición de breves relatos para comunicar sentimentos e experiencias persoais.	B5.3. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.3.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais.	CCL CCEC CSC
a d e o	B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.4. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.4.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
a d e o	B5.6. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.7. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.5. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	GB5.5.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

b) Mínimos exigibles de Lingua Galega e Literatura

- ✓ LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presenten imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.
- ✓ LGB1.3.2. Segue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.
- ✓ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
- ✓ LGB1.6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.
- ✓ LGB1.10.2. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
- ✓ LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, de situación cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes.

- ✓ LGB2.3.1. Descodifica de forma adecuada na lectura de textos moi sinxelos.
- ✓ LGB3.1.1. Produce e reescribe textos moi sinxelos relativos a situación cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.
- ✓ LGB3.1.4. Interésase por aplicar as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.
- ✓ LGB4.1.2. Diferenza as sílabas que conforman cada palabra.
- ✓ LGB4.1.3. Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.
- ✓ LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.
- ✓ LGB5.2.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.

5.5 Area de Matemáticas

Poderíamos definir as matemáticas como “*un conxunto de saberes asociados aos números e ás formas, que permiten a análise de distintas situacións reais*”. Por iso consideramos fundamental centrar o traballo nesta área na propia experiencia do alumno, partindo sempre de situacións concretas da vida cotiá para, pouco a pouco, ir xeralizando ata acadar a resolución de situacións problemáticas máis complexas. Os contidos están organizados en catro grandes bloques:

Bloque 1. Procesos, métodos e actitudes en matemáticas.

Bloque 2. Números.

Bloque 3. Medida.

Bloque 4. Xeometría.

Bloque 5. Estatística e probabilidade.

Estes cinco bloques teñen en común o punto fundamental desta área, a resolución de problemas, na que para chegar á súa solución trabállanse antes aspectos fundamentais: lectura, comprensión, planificación, estratexias de resolución... Dividiremos a materia en unidades didácticas que serán repartidas ao longo do curso. O bloque primeiro e a resolución de problemas estarán presentes en todas as unidades didácticas. En cada unha serán tratados aspectos de todos os bloques segundo a secuencia proposta pola editorial Anaya no proxecto Piezas. Esta área impartirase en lingua castelá.

a) **Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe.**

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
g e	B1.1. Expresión verbal do proceso de razoamento da resolución dun problema sinxelo.	B1.1. Expresar verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema simple de matemáticas ou en contextos da realidade.	CMCT CCL
g b	B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto a traballar na área de Matemáticas.	CMCT CAA
g i	B1.3. Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	B1.3. Iniciarse na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe coa axuda guiada do mestre ou da mestra.	MTB1.3.1. Manifesta interese na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	CMCT CD CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
e	B2.1. Números naturais ata o 99.	B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 99.	CMCT CCL

g	<p>B2.2. Nome e grafía dos números ata o 99.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas.</p> <p>B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p>		<p>MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
b e g	<p>B2.7. Identifica os números ordinais do 1º ao 10º.</p> <p>B2.8. Utilización e relación dos números ordinais. Comparación de números.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas.</p>	<p>B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.</p>	<p>CMCT</p>
			<p>MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 99.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>
			<p>MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<p>CMCT</p>
			<p>MTB2.2.4. Ordena números enteiros e represéntaos na recta numérica.</p>	<p>CMCT</p>
b g	<p>B2.9. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</p>	<p>B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma na resolución de problemas contextualizados.</p>	<p>CMCT</p>

	<p>B2.10. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.</p> <p>B2.11. Cálculo de sumas e restas.</p> <p>B2.12. Utilización en situacións familiares da suma para xuntar ou engadir e da resta para separar ou quitar.</p>		<p>MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de resta (sen levadas) na resolución de problemas contextualizados.</p>	CMCT
			<p>MTB2.3.3. Emprega procedementos diversos na realización de cálculos numéricos básicos.</p>	CMCT
b g	<p>B2.13. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</p> <p>MTB2.4.2. Iníciase na reflexión sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
BLOQUE 3. MEDIDA				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
g	<p>B3.1. Medición con instrumentos e estratexias non convencionais.</p> <p>B3.2. Estimación de resultados de medidas (distancias, tamaños, pesos, capacidades...) en contextos familiares.</p>	<p>B3.1. Utilizar o palmo, o paso e o pé para realizar medidas e estimacións.</p> <p>B3.2. Comparar e identificar cal é o obxecto de maior peso, por estimación e/ou utilizando a balanza.</p>	<p>MTB3.1.1. Realiza medicións co palmo, o paso e o pé.</p> <p>MTB3.2.1. Realiza comparacións de peso entre dous obxectos de uso habitual.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p>

		B3.3. Comparar e identificar cal é o recipiente de maior capacidade, por estimación.	MTB3.3.1. Compara e identifica cal é o recipiente de maior capacidade.	CMCT
g	B3.3. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano. B3.4. Lectura sinxela en reloxos analóxicos e dixitais.	B3.4. Iníciase no coñecemento das unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.4.1. Coñece e utiliza as unidades de medida do tempo e as súas relacións. Minuto, hora, día, semana e ano.	CMCT
			MTB3.4.2. Le en reloxos analóxicos e dixitais a hora en punto e a media hora.	CMCT
			MTB3.4.3. Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	CMCT
b g	B3.5. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.6. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.5. Iníciase no coñecemento do valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes (5,10, 20 e 50 euros) do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	CMCT CAA
b g	B3.7. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a	MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.	CMCT CAA

		utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	CMCT CAA CSIEE
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
b e g	<p>B4.1. Interpretación de representacións espaciais sinxelas en situacións da vida cotiá.</p> <p>B4.2. Descrición de posicións e movementos, en relación a un mesmo e a outros puntos de referencia.</p> <p>B4.3. Interese e curiosidade pola identificación das formas e dos seus elementos característicos.</p> <p>B4.4. Confianza nas propias posibilidades; curiosidade, interese e</p>	B4.1. Interpretar representacións espaciais sinxelas realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.1.1. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a un mesmo utilizando os conceptos de esquerda- dereita, diante-detrás, arriba-abaixo, preto-lonxe e próximo-afastado.	CMCT CAA CCL

	<p>constancia na busca de solucións.</p> <p>B4.5. Uso do vocabulario xeométrico para describir itinerarios: liñas abertas e pechadas; rectas e curvas.</p> <p>B4.6. Busca de elementos de regularidade en figuras e corpos a partir da manipulación de obxectos.</p>		<p>MTB4.1.2. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a outros puntos de referencia utilizando os conceptos de esquerda- dereita, diante-detrás, arriba-abaixo, preto-lonxe e próximo-afastado.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>
<p>b</p> <p>g</p>	<p>B4.7. Formas planas e espaciais: clasificación de figuras planas.</p>	<p>B4.2. Coñecer as figuras planas básicas: cadrado, círculo, rectángulo e triángulo.</p>	<p>MTB4.2.1. Recoñece formas rectangulares, triangulares e circulares en obxectos do contorno inmediato.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
<p>b</p> <p>g</p>	<p>B4.8. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.</p>	<p>B4.3. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB4.3.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>

			MTB4.3.2. Iníciase na reflexión sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT CAA CSIEE
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
b g	B5.1. Recollida e clasificación de datos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información que se poida cuantificar, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos sinxelos en representacións gráficas básicas.	CMCT CAA
			MTB5.1.2. Resolve sinxelos problemas nos que interveña a lectura de gráficos.	CMCT CAA

b) Mínimos exixibles de Matemáticas

- ✓ MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.
- ✓ MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 99.
- ✓ MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.
- ✓ MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 99.
- ✓ MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o 4 valor de posición de cada unha das súas cifras.
- ✓ MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma na resolución de problemas contextualizados.

- ✓ MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de resta (sen levadas) na resolución de problemas contextualizados.
- ✓ MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.
- ✓ MTB3.1.1. Realiza medicións co palmo, o paso e o pé.
- ✓ MTB3.2.1. Realiza comparacións de peso entre dous obxectos de uso habitual.
- ✓ MTB3.3.1. Compara e identifica cal é o recipiente de maior capacidade.
- ✓ MTB3.4.1. Coñece e utiliza as unidades de medida do tempo e as súas relación. Minuto, hora, día, semana e ano.
- ✓ MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes (5,10, 20 e 50 euros) do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.
- ✓ MTB4.1.1. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a un mesmo utilizando os conceptos de esquerda-dereita, diante-detrás, arriba- abaixo, preto-lonxe e próximo-afastado.
- ✓ MTB4.2.1. Recoñece formas rectangulares, triangulares e circulares en obxectos do contorno inmediato.
- ✓ MTB4.3.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.
- ✓ MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos sinxelos en representacións gráficas básicas.

5.6 Área de Valores Sociais e Cívicos

Esta área, que forma parte das disciplinas específicas establecida pola LOMCE, pretende formar ao alumnado nos valores sociais e democráticos preparándoo para vivir en sociedade. O obxectivo é orientar ao alumnado para comprender as relacións sociais, para resolver os conflitos de forma axeitada, aprender a dialogar, pensar, respectar aos demais, e crear un sistema de valores que lles permitan participar na vida social de forma pacífica e democrática. Os contidos están organizados en 3 bloques

Bloque 1. A identidade e dignidade da persoa.

Bloque 2. Comprensión e respecto nas relacións interpersoais.

Bloque 3. A convivencia e os valores sociais.

a) Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe

BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
m	B1.1. O autoconhecimento. A toma de conciencia dun mesmo/a. A autopercepción positiva das calidades persoais. A descrición física.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a valorando positivamente as súas características físicas e calidades, expresándoa mediante a linguaxe oral e representacións.	VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade.	CSC
			VSCB1.1.2. Expresa oralmente a súa autodescrición.	CSC CCL
			VSCB1.1.3. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas características físicas e calidades persoais.	CSC CCL
a m	B1.2. As emocións. Identificación e expresión. O vocabulario das emocións. Os estados de ánimo.	B1.2. Tomar conciencia das emocións, recoñecendo os signos físicos que as poden acompañar.	VSCB1.2.1. Identifica e comunica as súas emocións.	CSC CSIEE
			VSCB1.2.2. Describe oralmente os signos físicos que acompañan as diferentes emocións	CSC CCL
			VSCB1.2.3. Dramatiza diferentes estados de ánimo.	CCL CCEC
m	B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control dos impulsos.	VSCB1.3.1. Participa na práctica de técnicas de relaxación.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.2. Emprega algunhas estratexias que lle axudan a sentirse mellor.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e desenvólvese nel con autonomía.	CSC CSIEE

b	B1.4. A responsabilidade. A realización responsable das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	CSIEE
			VSCB1.4.2. Analiza e manifesta verbalmente qué e cómo aprendeu.	CSC CSIEE CAA
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
m	B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Compoñentes da comunicación non verbal: postura, xestos, expresión facial.	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal	VSCB2.1.1. Imita e reproduce expresións, sentimentos e estados de ánimo coordinando a expresión verbal coa facial e corporal.	CCL CSC
			VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	CCL CSC CSIEE
b e	B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra.	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra.	VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.2.1. Expresa axeitadamente experiencias, ideas, pensamentos e emocións en exposicións orais.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	CCL CSC

m	B2.3. O respecto e a valoración dos e das demais. A empatía.	B2.3. Comprender a outras persoas, detectar e expresar as súas características e identificar as súas emocións.	VSCB2.3.1. Describe oralmente as características de diferentes persoas.	CSC CCL
			VSCB2.3.2. Recoñece e explica emocións e estados de ánimo das demais persoas.	CCL CSC
			VSCB2.3.3. Identifica e comunica as emocións dos e das personaxes en fotografías, pinturas ou películas.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.3.4. Dramatiza feitos observados, reflectindo os sentimentos e estados de ánimo dos e das protagonistas.	CSC CCEC

e m	B2.4. O respecto e a valoración. A comprensión dos e das demais. A detección das calidades doutras persoas. O descubrimento e a comprensión das diferenzas.	B2.4. Descubrir e comprender as diferenzas entre as persoas, realizar valoracións positivas das súas calidades e facer cumprimentos.	VSCB2.4.1. Representa e dramatiza diferentes formas de vida.	CSC CCEC
			VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos seus compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	CCL CSC

BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS
m	B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade.	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	CSC CNIEE
			VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.	CSC CNIEE

			VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.	CSC
			VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CNIEE
c	B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiás.	B3.2.Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1.Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade	CAA CSIEE CSC
a o	B3.3. As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de convivencia. B3.4. Respecto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.	B3.3.Valorar as condutascotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais escolares.	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas de convivencia da aula.	CSC
			VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razoamentos sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	CSC CSIEE
			VSCB3.3.3. Fai uso adecuado do material.	CSC
d	B3.5.Valoración da igualdade de dereitos entre homes e mulleres na familia e na escola.	B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e	VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSC

		corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.4.2. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	CSC
n	B3.6. A educación viaria. As normas básicas de educación viaria. Sinais de tráfico para os peóns ou peoas.	B3.5. Valorar as normas de seguridade viaria.	VSCB3.5.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE
			VSCB3.5.2. Recoñece e interpreta o significado dos sinais de tráfico de uso frecuente.	CSC CAA
			VSCB3.5.3. Explica oralmente a importancia de respectar os sinais de tráfico.	CSC CCL

b) Mínimos esixibles de Valores Sociais e Cívicos

- ✓ VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade.
- ✓ VSCB1.2.3. Dramatiza diferentes estados de ánimo.
- ✓ VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e desenvólvese nel con autonomía.
- ✓ VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.
- ✓ VSCB2.2.2. escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo
- ✓ VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.
- ✓ VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.
- ✓ VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.
- ✓ VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas de convivencia da aula.
- ✓ VSCB3.3.3. Fai uso adecuado do material.

6. Ensinanzas transversais

O Decreto 105/2014 (currículo de Educación Primaria en Galicia) especifica, no seu artigo 11.3, unha serie de valores que deben ser traballados transversalmente en Educación Primaria, en todas as áreas. De xeito resumido, a continuación detallamos como integramos cada un deles:

- Igualdade entre homes e mulleres e prevención da violencia de xénero: traballarase a través da coeducación evitando unha educación estereotipada (eliminando roles femininos ou masculinos) para iso, intentaremos eliminar comentarios ou actitudes sexistas, empregaremos vocabulario xenérico, fomentaremos as actitudes e respecto polas capacidades e diferenzas de cada un. Os nenos/as participarán nas actividades dun xeito normalizado.
- ⇒ Prevención e resolución pacífica de conflitos (xustiza, igualdade, paz, democracia, pluralidade...): fomentaremos a colaboración entre compañeiros, evitando a discriminación, aceptando as limitacións propias e as dos demais. Así como interiorizar formas non violentas e consensuadas de resolver os conflitos valorando o uso responsable de materiais para evitar actitudes negativas. Estableceremos o uso das asembleas e debates facendo especial fincapé nas normas básicas e insistindo no uso do diálogo. Promoveremos actitudes de respecto polas experiencias, culturas, sensacións e dos sentimentos do resto dos compañeiros e compañeras. Estableceremos unha pautas para o control das emocións.
- ⇒ Prevención da violencia terrorista e de calquera forma de violencia: Insistiremos na importancia do diálogo para a solución de conflitos. Intentaremos crear en todo momento un ambiente acolledor e relaxado, no que os alumnos poidan expresar as súas opinións sen medos nin vergoñas. Insistiremos especialmente no valor do perdón como algo enriquecedor e non como un fracaso.
- ⇒ Prevención do racismo e a xenofobia. Como en outros temas de transversalidade, traballaremos como un aparte, o tema do racismo e da xenofobia. Temas de tanta actualidade nestes momentos históricos que estamos a vivir. Especialmente no noso centro, dado o elevado número de alumnos estranxeiros e doutras culturas cos que temos a sorte de compartir.
- ⇒ Desenvolvemento sostible e medio ambiente: realizaremos actividades na natureza, por iso ensinaremos aos nosos alumnos/as a interactuar co medio natural respectándoo e coidándoo (creando pautas de comportamento) para poder gozalo e aproveitalo. Aproveitaremos os recursos naturais cos que contamos no noso contorno. Observaremos os cambios que se producen ao noso redor, ao longo do curso, chegando comprobar a interrelación de todos os elementos dun ecosistema. Fomentaremos o espírito crítico e de responsabilidade en canto a actitudes ecolóxicas

ou antiecolóxicas e de consumo. Reforzaremos hábitos de respecto, valorando o papel do ser humano como actor principal no coidado, modificación ou deterioro do medio ambiente. Empregaremos material de refugallo para concienciar aos nosos alumnos/as de que non é necesario un consumo indiscriminado de material tal e como se fomenta na nosa sociedade.

⇒ Riscos de explotación e abuso sexual. Dada a pouca idade dos nosos alumnos abordaremos este tema máis como a adquisición de hábitos de autoprotección.

⇒ Situacións de risco derivadas da utilización das TIC. Dada a pouca idade dos nosos alumnos abordaremos este tema máis como unha ferramenta que nos axuda a reforzar os novos e antigos coñecementos. Obviaremos o uso das redes sociais, xa que estas estarán restrinxidas a adultos.

⇒ Protección ante urxencias e catástrofes. Como o uso e coñecemento correcto das sinalizacións, distinguir lugares en mapas e planos. Insistiremos na importancia da autoprotección, prevención de riscos, a colaboración entre iguais. Fomentaremos o importancia do mestra como líder do grupo, sobre todo en situacións especiais (saídas a pé polo entorno, simulacros...).

⇒ Espírito emprendedor e iniciativa empresarial: intentaremos mostrarlles a utilidades dos coñecementos adquiridos para a súa vida cotiá, favorecendo o seu desenvolvemento persoal e creando un estado de satisfacción. Favorecer un ambiente lúdico de creatividade, desinhibición, e expresión en todos os ámbitos

⇒ Educación e seguridade vial: ensinaremos aos alumnos/as a desprazarse de forma autónoma e segura polo contorno, coñecendo os sinais e normas. Realizaremos simulacións empregando sinais e coñecer o seu significado, traballaremos as normas básicas de seguridade viaria.

Na medida do posible, intentarase incluír o desenvolvemento destes valores nas actividades diarias, en todos as áreas.

7. Metodoloxía

A continuación móstrase dunha forma global o xeito no que imos transmitir os contidos segundo o establecido na lexislación vixente e polo equipo de nivel.

Principalmente basearémonos nun traballo *activo* (xa que é importante manter activa a mente do neno/a), *contextualizado*, *globalizado* ou *integrado*, *flexible*, *participativo*, *lúdico*, *constructivo*... achegándonos ás realidades dos nenos e nenas e ás súas diferenzas individuais, baseadas en situacións reais, que fagan os coñecementos significativos e sólidos. Preferentemente o máis importante é o

proceso e non nos resultados.

Fomentaremos que o alumnado explore, descubra, cree, e sobre todo valore as súas propias posibilidades. A partir dunha planificación previa, eliximos os métodos didácticos en función do que xa se sabe, os condicionantes socio-culturais que nos rodean, a natureza da materia...

Imos orientar, promover e facilitar o desenvolvemento competencial, tendo en conta a diversidade e os diferentes ritmos, con prácticas individuais e cooperativas. Se tratará de espertar e manter a motivación. Para isto haberá que xerar curiosidade e necesidade de adquirir coñecementos, destrezas e actitudes e valores. Intentaremos que os alumnos se decaten que o que aprenden serve para algo e sexan quen a usalo en distintos contextos, dentro e fora da aula.

Fomentaremos o aprendizaxe cooperativo. Compartirán e construírán os coñecementos mediante intercambios verbais e colectivos de ideas. Utilizaremos o aprendizaxe baseado en proxectos comúns a todo o centro recollidos na PXA, baseados nos centros de interese propostos, fomentaremos a participación activa na resolución de problemas, experimentación...

Este curso propóñense AS CORES DO MUNDO como tema común para todo o colexio. Integrarémolo en todas as áreas, conxuntamente e complementando os outros proxectos das editoriais. Para o desenrolo dos diferentes proxectos que abarcaremos este curso seleccionaremos diferentes materiais e recursos, aparte dos libros de texto. Elaboraremos materiais axeitados e específicos.

Cabe reseñar que, segundo aconsella Orde ECD/65/2015 do 21 de xaneiro, este equipo docente traballa totalmente cordinado tanto na metodoloxía como na temporalización, elaboración de materiais e posta en común da consecución de obxectivos, así como medidas de reforzo ou correccións a adoptar.

Ademais, respectaranse as orientacións metodolóxicas de cada área recomendadas polo Decreto 105/2014 , que establece o currículo de Educación Primaria en Galicia.

- a) **Naturais:** A metodoloxía científica permitiralles sacar conclusións que exporán aos seus compañeiros, respectando, así mesmo, as conclusións e opinións dos demais.
- b) **Sociais:** A metodoloxía será práctica, de uso social e con carácter funcional. Será un conxunto de procesos, destrezas e actitudes que contribúan a explorar e comprender a realidade. Ten especial consideración o uso das ferramentas TIC para a búsqueda de información, simulación de procesos e presentación de conclusións referidas á área. Tamén son importantes os textos e gráficos (mapas, gráficos) que axuden a identificar a análise axeitada dos procesos históricos e xeográficos.

Aproveitaremos os recursos do contorno, físicos e humanos, para reforzar a aprendizaxe.

- c) **Linguas galega e castelá:** Proporemos actividades que os alumnos podan resolver facendo uso axeitado dos distintos tipos de coñecementos, destrezas, actitudes e valores. Este colexio, ao ter carácter plurilingüe, xa potencia o desenvolvemento comunicativo nas diferentes linguas que van adquirindo pouco a pouco. Fomentaremos o coñecemento da literatura e a súa relación coas diferentes áreas. Tamén a produción propia mediante traballos individuais e diferentes obradoiros.
- d) **Matemáticas:** Daremos especial importancia aos procesos de resolución de problemas: ler, reflexionar, planificar o proceso de resolución, estratexias e procedementos, revisión, modificación en caso necesario e comprobación da solución. Aínda que os contidos estarán agrupados en bloques, esta organización será aberta, adaptándonos aos ritmos individuais.
- e) **Valores cívicos e sociais:** partindo de diversos contos en diferentes formatos, traballaremos os valores fundamentais e máis significativos para eles e elas (a amizade, a solidariedade, o respecto, a empatía...) ademais de facer fincapé nas emocións, especialmente neste curso pola situación que estamos a vivir. Este traballo realizarase a través de proxectos breves nos que os principais protagonistas será o alumnado con diversidade de actividades e obradoiros.

Adaptación da metodoloxía ao protocolo COVID (Curso 2021/2022)

Pola particularidade da situación sanitaria que estamos a vivir neste curso escolar, cabe ter en conta a adaptación da metodoloxía para cumprir coas medidas establecidas polo protocolo para os centros escolares. As clases este curso funcionarán como aulas burbulla, evitando, na medida do posible, a interacción e o contacto entre aulas. Para isto, establécese no centro as seguintes medidas:

- Entradas e saídas diferenciadas.
- Direccionalidade de circulación nos corredores do centro.
- Espacios específicos para as aulas durante o tempo de lecer.
- Limitación de celebracións e actividades a nivel de centro.
- Eliminación de aulas específicas de especialidade.

A nivel particular de aula, todas estas medidas afectan á metodoloxía docente. Ademais, tamén é necesario ter en conta outras medidas hixiénicas e de seguridade:

- Desinfección de mans ás entradas, saídas, cambios de clase...
- Obligatoriedade do uso da máscara de protección, agás casos médicamente xustificadas.
- Lugares estables dentro da aula para o alumnado.

- Grupos estables de convivencia na aula, que poden compartir materiais didácticos entre eles.
- Ventilación das aulas de forma periódica.
- Material escolar (estoxo, lapis, goma...) de uso individual para cada alumno e alumna.
- Aforo limitado no uso dos aseos.

En caso de ser necesaria a utilización de espazos compartidos por alumnado de diferentes aulas, como a biblioteca, a aula de informática ou a aula de atención educativa, insistirase especialmente na desinfección, non soamente dos materiais, senón tamén do mobiliario e os diferentes espazos, así como na ventilación, co fin de garantir a seguridade.

Normas específicas para o uso dos materiais

Cando se utilicen materiais didácticos manipulativos para o alumnado (regletas, palillos, materiais de elaboración propia, xogos lóxicos...) o alumnado desinfectará, previamente ao seu uso, as mans co seu propio xel hidroalcohólico. Os grupos estables de convivencia poderán compartir os materiais entre eles, pero nunca con outros grupos da aula.

Unha vez utilizado, o material será desinfectado e posto en corentena durante un período mínimo de 4 horas, e todo o alumnado volverá a desinfectar as súas mans co seu propio xel.

Plan de continxencia

Plantexamos un plan de continxencia que nos permita continuar coas actividades educativas en caso de ser necesario pola situación sanitaria. Utilizaremos os seguintes recursos de comunicación coas familias e co alumnado:

- Aula virtual do centro (acceso pola web do centro). Nesta colgaremos recursos puntuais para a súa visualización.
- Correo electrónico para a comunicación coas familias. Enviaremos ás familias cada semana as tarefas a realizar das diferentes materias, utilizaremos este medio para comunicarnos con eles e tamén para a entrega de tarefas.
- Libro de texto: utilizaremos o libro de texto como medio principal para fomentar que todo o alumnado continúe do mesmo xeito a aprendizaxe non presencial.
- Calquera outro recurso que sexa necesario durante o proceso.

8. Temporalización

	Unidades Proxecto globalizado	Semanas aprox.
1º Trimestre	1. ¡Ya estamos en primaria!	27 de sep. ao 16 de oct.
	2. ¡Un gran equipo!	18 de oct. ao 5 de nov.
	3.¿Jugamos?	15 de nov. ao 30 de nov.
	4. Juegos para pensar.	1 dec. ao 21 de dic.
2º Trimestre	5. Déjame que te cuente.	10 de xan. ao 28 de xan.
	6. Érase una vez...	31 de ene. ao 18 de feb.
	7. Museo natural.	21 de feb. ao 11 de marz.
	8. ¡No te lo pierdas!	14 de mar. ao 8 de abr.
3º Trimestre	9. ¡Qué divertido cuando...!	6 de abr. al 25 de abr.
	10. ¡Qué bien lo pasamos!	26 de abr. al 12 de may.
	11. ¡Qué máquina!	13 de may. al 30 demay.
	12. ¡Así funciona!	31 de may. al 13 de jun.

9. Organización de espazos e recursos que se vanempregar

Espazos

Espazos	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O lugar habitual de traballo será, na medida do posible, a aula ordinaria do alumnado, xa que non están permitidos os desprazamentos. ▪ A distribución da aula será en grupos estables de convivencia, favorecendo a súa estabilidade no tempo. ▪ Evitarase, na medida do posible, os desprazamentos dentro da aula.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Espazos comúns 	<p>Patio, ximnasio, comedor, biblioteca do centro, sala de informática e aula de atención educativa.</p>

Materiais e recursos didácticos:

- Recursos educativos (Internet).
- Ordenador de aula. Proxector,
- pizarra dixital. Aula de
- informática. Biblioteca do
- centro e de aula. Materiais
- manipulativos.
- Materiais de elaboración propia.
- Xogos de aula.
- Aula virtual.
- Materiais curriculares:
  - ✓ Libros de texto.
  - ✓ Cadernos
  - ✓ Fichas de ampliación e reforzo.

10. Medidas de atención á diversidade

Terase en conta a atención á diversidade de niveis, estilos e ritmos de aprendizaxe, de intereses e capacidades dos alumnos. Empregaranse as medidas que se consideren máis convenientes, segundo os casos, tales como:

- Apoio dentro do grupo ordinario: aprendizaxe cooperativo, actividades de reforzo, ampliación, traballo individual, ensino titorado, plans individuais (dirixidos a alumnos que o requiren: estranxeiros, incorporación tardía, necesidades educativas especiais e superdotación). Pode ser por parte do titor ou por outro profesor.
- Apoio ocasional fóra do grupoordinario. Para casos de desdobres de aulas, especialmente para a asistencia á aula de informática, co fin de cumprir o aforo da mesma e as distancias de seguridade requeridas para o alumnado.
- Apoio de profesorado especialista de pedagogía terapéutica ou audición e linguaxe para aquel alumnado que o precise, sempre coa autorización familiar.
- Adaptacións curriculares: Os contidos nucleares da unidade didáctica preséntanse de forma máis pautada, con maior apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de competencias por parte dosalumnos. Levarase a cabo a alumnos ou alumnas particulares que presenten neae ou nee, con informe de orientación.

No presente curso escolar ademáis prestarase especial atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e ao alumnado que tivese dificultades derivadas da fenda dixital, así como identificar a este alumnado co fin de previr a fenda dixital en caso de educación a distancia.

Atención á diversidade en situacións de non presencialidade

Nunha situación tan particular como a non presencialidade, a atención á diversidade cobra especial relevancia. Non soamente a aquel alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, senón tamén para aqueles alumnos e alumnas que non dispoñan dos medios adecuados ou de conexión a internet na casa. As medidas a seguir con este alumnado serán as seguintes:

- Alumnado con dificultades de conexión ou falta de medios: para a atención a este alumnado fomentarse o contacto coa familia a través de correo electrónico, en caso de telo, ou por vía telefónica. Deste xeito, mandaráselles as tarefas que deben realizar, seguindo o mesmo ritmo de traballo que os compañeiros e compañeiras do curso. Este traballo basearase

fundamentalmente no seu material individual.

- Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: para a atención destes nenos e nenas, potenciarase a comunicación coas familias e elaboraranse materiais específicos para eles en colaboración estreita co profesorado de pedagogía terapéutica e audición e linguaxe.

11. Procedementos e instrumentos de avaliación

11.1 A avaliación nos proxectos

Quen afai?

- Titor/a
- Equipo docente
- Claustro (en algúns momentos como por exemplo memoria da practica docente)

A quen?

- Alumnado
- Profesorado
- Práctica educativa
- Familias
- Comunidade educativa

- Nas titorías.
- Nas reunións do equipo docente.
- Nas sesións de avaliación.
- Nos intercambios ocasionais co profesorado implicado na aula e nas reunións e contactos con axentes educativos (consellerías de cultura, Moucho...).

A avaliación consiste nun proceso sistemático e rigoroso, incorporado o proceso educativo dende o comezo, de maneira que sexa posible dispoñer de información significativa para:

- Coñecer a situación.
- Valorar
- Tomar decisións co fin de mellorar progresivamente.

Ao inicio (avaliación inicial)

- Análise da situación social.
- Ideas previas (recollida e instrumentos para reflexar as ideas previas: fotomural, dramatizacións, asembleas, torbellino de ideas, debuxos, diarios...)

No transcurso (avaliación sistemática)

- Análise do traballo individual e en equipo.
- Produción de textos escritos e orais.
- Observacións sistemáticas.
- Análise das producións.

Ao final (avaliación final)

- Reflexionar sobre o aprendido.
- Probas persoais: análise das producións, entrevistas, conversas.

Con diferentes instrumentos nos distintos momentos avaliativos: conversas, asembleas, libretas, libros, fichas...

Con diferentes informes correspondentes a distintos momentos:

- Individualizado
- Informe de avaliación inicial.
  - Informe trimestral para as familias.
  - Entrevistas coas familias.
  - Informe de ACI ou reforzo se é necesario.

Grupal

-

- Suxeita a normativa: orde de avaliación (Orde do 20 de abril de 2016).
- Currículo de educación primaria (Decreto 105/2014 do 4 de setembro).
- Finalidade: enriquecer e reorientar todo o proceso ensino/aprendizaxe.

Informe de avaliación trimestral do grupo clase.
Propostas de mellora.

- Informe final e valoración. Propostas de mellora.

11.2 Finalidades do proceso ensino-aprendizaxe

- Lograr un desenvolvemento integral e harmónico da persoa nos distintos planos (físico, motor, emocional, afectivo, social e cognitivo) en estreita colaboración coa comunidade educativa.
- Procurar as aprendizaxes que contribúen e fan posible o devandito desenvolvemento.
- Potenciar a transmisión de valores que favorezan a liberdade individual, a responsabilidade, o espírito democrático, a solidariedade, a tolerancia, o respecto, axustiza, a prevención de conflitos e a resolución pacífica dos mesmos, a non violencia en tódolos ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como o desenvolvemento da igualdade de dereitos e oportunidades e o fomento da igualdade entre homes e mulleres.

11.3 Avaliación da programación

AVALIACIÓN DOS PROCESOS DE ENSEÑANZA E DA PRÁCTICA DOCENTE		
1. Aprendizaxes alcanzados polo alumnado e procedemento de avaliación.		
2. Grao de desenvolvemento das programacións docentes, adecuación ao alumnado de cada unha das súas partes e eficiencia das medidas curriculares e organizativas.		
3. Medidas de atención á diversidade aplicadas.		
4. Clima de traballo na aula.		
5. Coordinación do equipo docente e relación co resto da comunidade educativa.		
<u>Profesorado</u>	<u>Alumnado</u>	<u>Familias</u>
6. Propostas de mellora.		

11.4 Avaliación inicial

A avaliación inicial ten por finalidade avaliar os coñecementos previos do alumnado en diferentes áreas, materias e aspectos en xeral para poder adaptar as programacións dos diferentes contidos ao seu nivel. Por este motivo, durante as primeiras semanas do curso, no mes de setembro, realizaremos avaliacións iniciais ao alumnado das materias de matemáticas, lingua galega e lingua castelá, por considerarse as materias instrumentais.

Estas avaliacións valoraranse de forma obxectiva e serán a base dos posteriores contidos que se impartan, co fin de potenciar a andamiaxe e a aprendizaxe.

11.5 Avaliación emocional

Ficha de observación				
Nome do alumno:				
Curso:				
Actitude/conducta	1	2	3	Observacións

1. Segue as indicacións dadas.				
2. Postura ao sentarse.				
3. Linguaxe.				
4. Motivación cara a actividade.				
5. Interese pola materia.				
6.Esforzase				
7. Rende de acordo as súas capacidades.				
8. Autonomía (realiza tarefas por sí so)				
9. Estado de ánimo (alegre, triste, preocupado...)				
10. Respecta as regras.				
11. Relacionase adecuadamente.				
12. Control de impulsos				
<u>Observacións finais</u>				

11.6 Ponderación

Cráterios	Porcentaxe	Instrumentos
Valoración dos contidos e competencias adquiridas	40%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistros de aprendizaxe orais e escritos. • Rúbricas de avaliación. • Expresión oral, caligrafía, lectura... • Cálculo mental, comprensión e resolución de problemas. • Expresión oral, traballos grupais, proxectos...
Valoración do traballo: <ul style="list-style-type: none"> • Realización do traballo. • Organización dos materiais. • Presentación das tarefas. 	30%	<ul style="list-style-type: none"> • Libro. • Rexistro de actividades de aula. • Rexistro de organización de materiais. • Caderno do alumno/a.
Valoración de actitudes na aula: <ul style="list-style-type: none"> • Atención • Participación • Esfuerzo • Colaboración • Autonomía 	30%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de entrega de tarefas notempo. • Corrección das tarefas. • Rexistro de participación. • Rexistro de actitude na aula.

Avaliación da área de valores sociais e cívicos: polo seu carácter, esta materia terá unha avaliación diferente segundo os seguintes porcentaxes:

Valoración do traballo: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realización do traballo. ▪ Organización dos materiais. ▪ Presentación das tarefas. 	40%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de actividades de aula. • Rexistro de organización de materiais.
Valoración de actitudes na aula: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atención ▪ Participación ▪ Esfuerzo ▪ Colaboración ▪ Autonomía 	60%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de entrega de tarefas no tempo. • Corrección das tarefas. • Rexistro de participación. • Rexistro de actitude na aula.

Avaliación en caso de ensino non presencial

Durante os posibles períodos de ensinanza non presencial, teranse en conta os seguintes criterios para avaliar ao alumnado:

- A idoneidade do traballo realizado.
- A participación nas actividades.
- O seguimento do traballo.
- A realización de tarefas voluntarias.

12. Accións de contribución cos plan e proxectos de centro

12.1 Plan TIC.

O Plan de introdución das TIC é un documento que integra todas as intervencións do centro destinadas á implantación no uso das novas tecnoloxías, así como a súas estratexias, metodoloxía e niveis de competencias.

O alumnado acudirá a aula de informática unha sesión semanal coincidindo coa área de Ciencias Sociais, para utilizar algunha ferramenta relacionada con esta área. Co fin de cumprir coas medidas do protocolo COVID, realizaranse desdobres das aulas.

Tamén empregamos os recursos dixitais propostos pola editorial coa que traballamos. O uso da pizarra dixital está totalmente normalizado no traballo diario. Ademais utilizamos outras ferramentas para complementar ou ampliar os contidos (tiching, jcllic, power point...).

12.2 Proxecto lector.

O Proxecto lector é un documento que integra todas as intervencións do centro destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades informativas.

Nel detállanse os obxectivos e as actuacións respecto ao tempo diario de lectura. Dende as diferentes áreas fomentárase a hábito lector a través da biblioteca de aula, biblioteca do centro, intercambio de libros entre iguais, trono dos contos, mochila viaxeira (actividade promovida pola BE), itinerario lector (tamén parte da BE)...

12.3 Plan de convivencia do centro.

O Plan de convivencia é un documento que integra todas as intervencións do centro destinadas a tratar de implicar aos distintos sectores da comunidade educativa na mellora do clima de convivencia, os procedementos de actuación orientados á prevención de conflitos e á consecución dun adecuado clima no centro así como as funcións, dereitos e deberes dos membros da comunidade educativa en canto á convivencia escolar. Dende todas as áreas desenvolveranse actitudes relacionadas cunha boa convivencia e respecto.

13. Actividades complementarias e extraescolares

No presente curso está previsto retomar as saídas escolares que se consideren de interese para o alumnado e atendendo ao Protocolo de Adaptación ao Contexto da Covid-19.